

SAMENWERKEN AAN VEILIGHEID

Doelgroep	: WO en HBO geschoolde professionals o.a. werkzaam in de jeugdhulp, -bescherming, wijkteams en CJG's
Duur	: 8 dagdelen
Deelnemers	: maximaal 14 deelnemers
Trainer	: Margreet Timmer, TIMM Consultancy en/of Nick Bisschops, Nibis

Handelen bij (vermoedens) van kindermishandeling is niet eenvoudig. Als professional weet je nooit helemaal zeker wat er precies aan de hand is. De beschikbare informatie is beknopt en gekleurd door de blik van de informanten en feiten en meningen lopen door elkaar heen. Besluiten worden vaak genomen onder tijdsdruk doordat snel ingrijpen nodig is met het oog op de veiligheid van kinderen. Ouders hebben meestal (nog) geen eigen hulpvraag of motivatie voor hulp. De keuzemogelijkheden voor de beste interventie zijn beperkt en zelden optimaal.

Goed handelen in situatie van kindermishandeling of bij vermoedens van kindermishandeling voldoet aan een aantal criteria:

- De besluitvorming is professioneel: transparant en goed onderbouwd en komen systematisch en doelgericht tot stand
- De besluitvorming is evidence based: beslissingen zijn gebaseerd op theorieën over het ontstaan en in stand blijven van kindermishandeling en onveilige opvoedingssituaties en op kennis over 'wat werkt'
- De besluitvorming komt 'in dialoog' met ouders en kinderen tot stand: beslissingen worden zo veel mogelijk samen met ouders en kinderen genomen
- Hulpverleners hebben oog voor de veiligheid van kinderen (uit; Beslissen over effectieve hulp in onveilige opvoedingssituaties, NJI 2013)

Met Samenwerken aan Veiligheid willen we komen tot een constructieve samenwerkingsrelatie met de cliënt waarin de veiligheid van de kinderen centraal staat. Het is een oplossingsgerichte benadering die vooral "practicebased" ontwikkeld is en nog steeds verder ontwikkeld wordt.

Samenwerken aan Veiligheid is er vanaf het eerste contact met het gezin opgericht om een veilige thuissituatie voor kinderen te creëren. Met behulp van het eigen netwerk. Het netwerk wordt ingeschakeld omdat zij zeven keer vierentwintig uur beschikbaar zijn voor het gezin, zij het gezin langduriger kunnen ondersteunen en dit beter aansluit bij de eigen kracht van het gezin.

Wanneer een gezin contact krijgt met de hulpverlening is het belangrijk dat de hulpverlener zo spoedig mogelijk met het gezin alle zorgen en krachten in beeld brengt. Niet alleen de focus op de zorgen maar ook kijken naar de krachten omdat daar de basis voor verandering ligt. Om de veiligheid van de kinderen te vergroten is openheid over de zorgen van belang. Deze zorgen worden ook met de kinderen besproken. Hiervoor zijn inmiddels diverse instrumenten ontwikkeld.

Oplossingsgericht werken is een manier van omgaan met problemen en doelen waarbij wat eerder heeft gewerkt opnieuw wordt toegepast. De oplossingsgerichte benadering is oorspronkelijk ontwikkeld door Steve de Shazer en Insoo Kim Berg en hun collega's in de jaren zeventig en tachtig. Het is een pragmatische en stimulerende manier om doelen te bereiken. De benadering richt zich op het ordenen van problemen, het verhelderen van doelen, het uitvinden van wat werkt om dichterbij die doelen te komen.

Oplossingsgericht werken komt niet alleen neer op het toepassen van een reeks technieken. Het betekent een specifieke manier van denken over mensen en over verandering. Bij oplossingsgericht werken is de grondhouding positief. Wat zij zeggen wordt serieus en positief geïnterpreteerd. Mensen worden als competent beschouwd; dat wil zeggen dat zij ervan uit gegaan wordt dat mensen in staat zijn om hun eigen oplossingen te vinden.

Het oplossingsgerichte werken in de Kinderbeschermingspraktijk vormt het uitgangspunt van de benaderingswijze Samenwerken aan Veiligheid.

Een van de primaire doelstellingen van het Samenwerken aan Veiligheid-model is eigenlijk dat het een structuur of kader biedt om de kennis van het gezin en van de hulpverlener beter met elkaar te integreren, vanaf het eerste tot het laatste gesprek.

De enige weg die leidt naar duurzame veiligheid voor kinderen – afgezien van de extreme maatregel om hen blijvend uit huis te plaatsen – berust op het tot stand brengen van een samenwerkingsrelatie tussen ouder(s) en hulpverlener.

John Weakland en Lynn Jordan

Samenwerking en bevoogding kunnen gezien worden als twee uiteinden van een continuüm i.p.v. als tegengestelde begrippen. De hulpverlener moet een balans vinden tussen deze twee aspecten.

Globale inhoud van het programma

Dag 1: Introductie en uitgangspunten Samenwerken aan veiligheid

- Kennismaking
- Introductie op Samenwerken aan Veiligheid
- Doelen stellen
- Oplossingsgerichte communicatie

- Omgaan met weerstand
- Framework – casuïstiek bespreking
- Afsluiting dag 1, terugblik en huiswerkopdrachten

Dag 2: Gesprekken met kinderen over kindermishandeling en veiligheidsplanning

- Gesprekken met kinderen over kindermishandeling
- Disclosure
- Gesprekskaarten en introductie
- Drie Huizen en andere tools; gesprek met een ouder en gesprek met kind(eren)

Dag 3: Samenwerken met een brede netwerk

- Goede voornemens van dag 2
- Veiligheid
- Systeemgericht werken
- De conferentie

Dag 4: Veiligheidsplannen concretiseren

- Veiligheidsplan
- Stappen in het maken van een plan
- Waar moet een plan aan voldoen
- Voorbeeld
- Vertaling van het plan naar de kinderen; Words and Pictures
- Verder in de praktijk

TRAINERS

Margreet Timmer; sinds 1988 werk ik in de jeugdhulpverlening waarvan 12 jaar als gezinsvoogd bij Bureau Jeugdzorg. Sinds 2005 heb ik meerdere opleidingen Signs of Safety gevolgd bij o.a. Andrew Turnell, Sonja Parker en Susie Essex. Van 2007 t/m 2011 maakte ik deel uit van het High Risk team van BJZ Drenthe en gaf ik uitvoering aan het opstellen van veiligheidsplannen en coachen van medewerkers in het werken volgens Signs of Safety. Vanaf begin 2007 t/m sept. 2011 volgde ik 6 maal per jaar supervisie bijeenkomsten geleid door Andrew Turnell.

Inmiddels heb ik de opleiding tot trainer gevolgd en geeft ik nu als freelancer diverse trainingen vanuit mijn eigen bedrijf TIMM consultancy. Hierdoor heb ik inmiddels bij zeer diverse organisaties Signs of Safety trainingen gegeven gevolgd door coachingstrajecten t.a.v. het werken met Signs of Safety in de praktijk. Naast mijn eigen bedrijf werk ik als coördinator bij het LOCK, Landelijk opleidingscentrum Kindermishandeling te Haarlem. Namens het LOCK coördineer ik twee projecten; 'Samen sterk in de aanpak van kindermishandeling' met als doel het ontwikkelen van een handreiking voor gemeenten en het project 'Versterking vroegsignalering, preventie en ketensamenwerking bij scheidingsproblematiek'

Nick Bisschops; als GZ- psycholoog heb ik gewerkt binnen de gezinsvoogdij, zowel als werkbegeleider (1993-1994) als GZ- psycholoog (2003-2008). Daarnaast heb ik psycho-diagnostisch onderzoek uitgevoerd in het forensische kader (1993-1997). Vanaf 1994 ben ik inhoudelijk eindverantwoordelijk geweest voor de behandeling van jeugdigen binnen de jeugdhulpverlening. Sinds 2008 draagt ik de inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de behandeling van gezinnen bij de GGZ